

ВИСНОВОК

**Національного університету «Чернігівська політехніка»
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Малиша Володимира Володимировича
на тему: «Інноваційно-інвестиційне забезпечення економічної
безпеки промислових підприємств»
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 07 Управління та адміністрування,
за спеціальністю 073 Менеджмент**

1. Актуальність теми дослідження та її зв'язок з науково-дослідними роботами.

Актуальність дисертації зумовлена зростанням нестабільності зовнішнього середовища, посиленням конкурентного тиску, технологічними трансформаціями та необхідністю забезпечення стійкого функціонування промислового сектору в умовах сучасних викликів. Для промислових підприємств економічна безпека є важливою передумовою збереження виробничого потенціалу, фінансової стійкості, здатності до адаптації та розвитку, а її належний рівень дедалі більше залежить від ефективного використання інновацій та інвестицій. Саме інноваційно-інвестиційне забезпечення створює можливості для модернізації виробництва, впровадження новітніх технологій, підвищення продуктивності, зниження витрат і мінімізації ризиків, що безпосередньо впливає на зміцнення економічної безпеки підприємства. Водночас у практиці промислових підприємств часто спостерігається дефіцит фінансових ресурсів, обмежений доступ до інвестицій, недостатня ефективність управління інноваційними процесами та відсутність комплексних механізмів оцінювання їхнього впливу на безпеку. У зв'язку з цим дослідження теоретичних, методичних і прикладних засад інноваційно-інвестиційного забезпечення економічної безпеки промислових підприємств є своєчасним, науково обґрунтованим і практично значущим.

Дисертаційна робота виконана в межах планів науково-дослідних робіт Національного університету «Чернігівська політехніка» за такими темами: «Науково-прикладні засади реалізації державної політики розвитку підприємництва в умовах децентралізації влади» (номер державної реєстрації 0120U101816, 2020-2024 рр.), у межах якої автором поглиблено концептуальні положення обґрунтування трансформаційних процесів в інституційному середовищі функціонування промислових підприємств; «Стратегічне управління підприємствами в умовах війни та післявоєнної відбудови» (номер державної реєстрації 0124U004476, 2024-2027 рр.), де автором запропоновано теоретико-

прикладні положення трансформації та розвитку системи управління інноваційно-інвестиційними ризиками промислового підприємства в умовах невизначеності.

2. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних і методичних положень стратегічного управління промисловими підприємствами та поглиблення прикладних засад його удосконалення в умовах цифрової трансформації.

Для досягнення цієї мети в роботі поставлено такі *завдання*:

- поглибити понятійно-категоріальний апарат дослідження інноваційно-інвестиційного забезпечення економічної безпеки промислових підприємств;
- визначити інноваційно-інвестиційні детермінанти забезпечення економічної безпеки промислових підприємств;
- систематизувати та удосконалити методичні підходи до оцінки економічної безпеки промислового підприємства;
- обґрунтувати актуальні тенденції розвитку промислових підприємств в Україні;
- визначити сучасний стан інноваційно-інвестиційного розвитку промислових підприємств;
- описати вплив інноваційно-інвестиційного забезпечення промислових підприємств на рівень їхньої економічної безпеки;
- обґрунтувати концептуальні положення функціонування та трансформації механізму забезпечення економічної безпеки промислових підприємств;
- сформулювати напрями активізації інноваційно-інвестиційного розвитку промислових підприємств в Україні;
- запропонувати прикладні заходи підвищення рівня економічної безпеки промислових підприємств у сучасних умовах.

3. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.

Основні результати дослідження, які становлять його наукову новизну і виносяться на захист, полягають у наступному:

вперше

- запропоновано механізм забезпечення економічної безпеки промислового підприємства на основі удосконалення системи управління його інноваційно-інвестиційними ризиками в умовах стохастичності та нестабільності зовнішнього економічного середовища, що реалізовано через дослідження структури такого механізму, опису трансформації зазначеної системи та конкретизації нових перешкод у діяльності промислових підприємств в умовах дисипативності та непередбачуваності умов здійснення їхньої діяльності;

удосконалено:

– методичний підхід до оцінювання рівня економічної безпеки промислового підприємства, що було реалізовано через детальний розгляд наявних концепцій до здійснення такого оцінювання (аналітичний, тривимірний, індикаторно-індексний, функціональний, матричний та бухгалтерський), визначення показників, які необхідно аналізувати в рамках кожної з них;

– теоретико-прикладні положення трансформації та розвитку системи управління інноваційно-інвестиційними ризиками промислового підприємства в умовах невизначеності, що було реалізовано через визначення основних елементів такої системи, їх взаємозв'язку, опису ролі у функціонування системи економічної безпеки такого підприємства;

– концептуальні положення обґрунтування трансформаційних процесів в інституційному середовищі функціонування промислових підприємств, які базуються на результатах побудови матриці сучасних загроз для забезпечення інституційної підтримки належного рівня економічної безпеки цих суб'єктів господарювання в умовах дисипативності зовнішнього економічного середовища, обмеженості фінансових ресурсів та загроз національної безпеки;

набули подальшого розвитку:

– понятійно-категоріальний апарат економічної науки у частині уточнення змісту категорії «економічна безпека підприємства», що було обґрунтовано через виокремлення двох напрямків розгляду її сутності: модернізаційний (забезпечення умов для розвитку підприємств); ризиковий (забезпечення ефективно функціонуючої системи управління економічними ризиками), ідентифікації окремих концепцій трактування цієї категорії: ресурсно-функціональна, гармонізаційна, конкурентна, захисна, стійкісна;

– теоретико-прикладні положення обґрунтування структури системи економічної безпеки промислового підприємства, у межах якої виокремлено такі складові: фінансова, інноваційно-інвестиційна, інформаційна, маркетингова, технологічна, правова, кадрова, що дало можливість конкретизувати сутність таких науково-теоретичних аспектів щодо розгляду змісту зазначеної системи: інноваційний, інвестиційний, інноваційно-інвестиційний, та виокремити основні інноваційно-інвестиційні детермінанти її забезпечення в сучасних умовах;

– обґрунтування функціонально-управлінського підходу до опису процесу забезпечення необхідного рівня економічної безпеки промислового підприємства на основі активізації їхньої інноваційно-інвестиційної діяльності, що реалізовано через розгляд базових функцій та складових такого забезпечення, виокремлення і систематизацію принципів функціонування системи такої безпеки.

4. Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків рекомендацій підтверджується положеннями наукових праць вітчизняних, зарубіжних учених з проблем інноваційно-інвестиційного забезпечення економічної безпеки промислових підприємств. Обґрунтованість одержаних результатів дослідження забезпечено використанням загальнонаукових прийомів та спеціальних методів пізнання, що базуються на економічних та споріднених з ними науками, а також методів міждисциплінарних досліджень, зокрема: Методи контент-аналізу та групування, системний та структурний підходи, функціональний, процесний підходи, статистичні методи, методи вимірювання і порівняння, динамічний аналіз, методи індукції та дедукції, абстрагування тощо. Аргументованість наукових положень дисертаційної роботи ґрунтується на використанні у процесі дослідження статистичної інформації, даних української та міжнародної статистики, нормативно-правових актах України.

5. Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження полягає в доведенні основних положень, викладених у дисертації, до рівня методичних розробок та практичних рекомендацій щодо удосконалення інноваційно-інвестиційного забезпечення економічної безпеки промислових підприємств у сучасних умовах. Результати дисертаційної роботи використовуються в діяльності: Департаменту економічного розвитку Чернігівської обласної військової адміністрації: враховано рекомендації щодо розробки механізму забезпечення економічної безпеки промислового підприємства на основі удосконалення системи управління його інноваційно-інвестиційними ризиками в умовах стохастичності та нестабільності зовнішнього економічного середовища при розробці стратегічних напрямів розвитку економіки регіону та Плану заходів з реалізації Стратегії сталого розвитку Чернігівської області (01.01-20/258 від 10.02.2026 р.); Чернігівської Регіональної Торгово-Промислової Палати: використано науково-методичні положення щодо оцінки рівня економічної безпеки промислового підприємства на основі його інноваційно-інвестиційного розвитку при підготовці інформаційних матеріалів та заходів з підтримки бізнесу (№ 19/01 від 09.03.2026 р.); ТОВ «Багатопрофільне підприємство «АТІЛОС»»: враховано концептуальні положення щодо обґрунтування трансформаційних процесів в інституційному середовищі функціонування промислових підприємств при оновленні стратегічних планів розвитку підприємства та впровадженні інноваційних рішень з метою забезпечення високого рівня конкурентоспроможності (№ 27 від 03.03.2026 р.); ТОВ «Торговий дім «ВІАТ»»: з метою удосконалення стратегічних підходів до розвитку підприємства, підвищення результативності його діяльності та посилення конкурентних позицій на ринку використано науково-практичні

підходи до забезпечення економічної безпеки підприємства на основі удосконалення системи управління інноваційно-інвестиційними ризиками (№ 54 від 20.02.2026 р.); Національного університету «Чернігівська політехніка»: використано у навчальному процесі кафедри менеджменту та адміністрування при розробці методичних матеріалів, а також під час проведення лекційних та практичних занять з таких освітніх компонентів: «Інноваційно-інвестиційна політика підприємств», «Стратегічний менеджмент», «Управління бізнес-процесами організації» (№ 202/08-3095/ВС від 22.12.2025 р.).

6. Апробація результатів дослідження. Основні результати досліджень, а також висновки та пропозиції доповідались й обговорювались на науково-практичних конференціях, серед яких: XXI Міжнародна науково-практична конференція *«Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки»* (м. Київ, 23 листопада 2022 р.); XIII Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих вчених *«Юність науки – 2023: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства»* (м. Чернігів, 26-27 квітня 2023 р.); II Міжнародна науково-практична конференція молодих учених *«Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі»* (м. Чернігів, 21 квітня 2023 р.); XXII Міжнародна науково-практична конференція *«Розвиток підприємництва як фактор зростання національної економіки»* (м. Київ, 22 листопада 2023 року); XIV Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих вчених *«Юність науки – 2024: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства»* (м. Чернігів, 24-26 квітня 2024 р.); Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених *Молодіжна наука: інновації та глобальні виклики»* (м. Полтава, 2024); XV Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих вчених *«Юність науки – 2025»* (м. Чернігів, 23-25 квітня 2025 р.); I Міжнародна науково-практична конференція *«Стратегічні імперативи сучасного менеджменту в контексті реалізації глобальних цілей сталого економічного розвитку»* (м. Київ, 15 жовтня 2025 р.).

7. Повнота викладення основних наукових результатів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Основні результати дисертаційної роботи опубліковано у 13 наукових працях, з них: 1 стаття в іноземному науковому виданні (Scopus); 4 статті у наукових фахових виданнях України, що входять до міжнародних наукометричних баз даних; 8 праць апробаційного характеру. Загальний обсяг публікацій – 7,41 друк. арк.; особисто автору належить – 4,79 друк. арк.

Статті в іноземних наукових виданнях:

1. Popelo O., Shaposhnykov K., Popelo O., Hrubliak O., **Malyshev V.**, Lysenko Z. The influence of digitalization on the innovative strategy of the industrial enterprises development in the context of ensuring economic security. *International Journal of Safety and Security Engineering*. 2023. Vol. 13, No. 1. Pp. 39-49. DOI: <https://doi.org/10.18280/ijssse.130105> (1,3 ум. друк. арк.). (наукометрична база: SCOPUS). Особистий внесок: обґрунтовано проблеми промислового розвитку країни та труднощі впровадження принципів цифрової економіки в існуючих умовах (0,2 ум. друк. арк.).

Наукові праці у наукових фахових виданнях України:

2. Попело О. В., **Малиш В. В.** Адаптивне управління інноваційно-інвестиційним розвитком промислових підприємств як фактор забезпечення економічної безпеки. *Economic Synergy*. 2023. № 1. С. 48–56. DOI: <https://doi.org/10.53920/ES-2023-1-4> (1,0 ум. друк. арк.). Особистий внесок: досліджено теоретичні аспекти адаптивного управління інноваційно-інвестиційним розвитком промислових підприємств в контексті забезпечення економічної безпеки (0,6 ум. друк. арк.).

3. **Малиш В.**, Самойлович О. Інноваційний розвиток як фактор забезпечення економічної безпеки промислових підприємств. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2024. № 1(37). С. 81–89. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1\(37\)-81-89](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1(37)-81-89) (1,0 ум. друк. арк.). Особистий внесок: представлено характеристику поняття «економічна безпека підприємства», розкрито зв'язок між поняттями «економічна безпека підприємства» та «інноваційний розвиток підприємства» (0,5 ум. друк. арк.).

4. Малиш В. Інноваційно-інвестиційні детермінанти забезпечення економічної безпеки промислових підприємств. *Науковий вісник Полісся*. 2024. № 2(29). С. 308–321. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2\(29\)-308-321](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2(29)-308-321) (1,6 ум. друк. арк.).

5. Popelo O., Malyshev V. Management of innovation and investment risks of industrial enterprises in the context of ensuring economic security. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 17. С. 98-105. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.17.98> (0,9 ум. друк. арк.). Особистий внесок: проаналізовано особливості управління інноваційно-інвестиційними ризиками промислових підприємств в контексті забезпечення економічної безпеки (0,7 ум. друк. арк.).

Опубліковані праці апробаційного характеру:

6. Малиш В. В. Інноваційний розвиток як детермінанта економічної безпеки промислових підприємств в умовах цифровізації. *Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки* : матеріали XXI

Міжнародної науково-практичної конференції (23 лист. 2022 р.). Київ : ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2022. С. 120-121. (0,1 ум. друк. арк.).

7. Малиш В. В. Інноваційні технології як підґрунтя забезпечення конкурентоспроможності підприємств. *Юність науки – 2023: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства* : збірник тез доповідей XIII Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 26-27 квітня 2023 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. С. 493-495. (0,2 ум. друк. арк.).

8. Малиш В. В. Праксеологічні підходи до вдосконалення системи економічної безпеки на промислових підприємствах. *Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі* : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (м. Чернігів, 21 квітня 2023 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. С. 432-434. (0,2 ум. друк. арк.).

9. Malysh V.V. The role of innovative activities of the enterprise in ensuring economic security. *Розвиток підприємництва як фактор зростання національної економіки* : матеріали XXII Міжнародної науково-практичної конференції 22 листопада 2023 року. Київ : ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2023. С. 52. (0,1 ум. друк. арк.).

10. Малиш В. В. Інвестиційні аспекти забезпечення економічної безпеки промислових підприємств. *Юність науки – 2024: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства* : збірник тез доповідей XIV Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 24-26 квітня 2024 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2024. С. 201-202. (0,1 ум. друк. арк.).

11. Малиш В. В. Інноваційно-інвестиційна складова забезпечення економічної безпеки промислових підприємств. *Молодіжна наука: інновації та глобальні виклики* : збірник тез за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених. Полтава : НУПП імені Юрія Кондратюка, 2024. С. 185-186. (0,1 ум. друк. арк.).

12. Malysh V. The role of innovations and investments in ensuring the economic security of an industrial enterprise. *Юність науки – 2025* : збірник тез доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 23-25 квітня 2025 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2025. С. 200-201. (0,2 ум. друк. арк.).

13. Малиш В. В. Особливості забезпечення економічної безпеки промислових підприємств на мікрорівні. *Стратегічні імперативи сучасного менеджменту в контексті реалізації глобальних цілей сталого економічного розвитку* : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 15 жовтня 2025 р.) / Навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва ДУІКТ. Київ, 2025. С. 68-72. (0,3 ум. друк. арк.).

8. Загальний висновок

Дисертаційна робота Малиша Володимира Володимировича на тему «Інноваційно-інвестиційне забезпечення економічної безпеки промислових підприємств» є оригінальним, самостійним, завершеним науковим дослідженням, що стосується актуальної проблематики і містить оригінальні підходи до розв'язання теоретичних та практичних завдань щодо інноваційно-інвестиційного забезпечення економічної безпеки промислових підприємств.

Основні положення, висновки та рекомендації дисертації містять елементи наукової новизни, є повністю обґрунтовані та аргументовані і отримали необхідну апробацію на науково-практичних конференціях. У публікаціях здобувача знайшли відображення всі положення дисертаційної роботи.

Зміст дисертації відповідає визначеній меті, поставлені здобувачем наукові завдання вирішені повною мірою, мету дослідження досягнуто. Роботу виконано державною мовою.

За актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Малиша В.В. відповідає спеціальності 073 Менеджмент та вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), наукові публікації здобувача відповідають пункту 8 постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Дисертація Малиша Володимира Володимировича на тему «Інноваційно-інвестиційне забезпечення економічної безпеки промислових підприємств» може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуюча
д.е.н., проф.

Григорук

Грина КОСАЧ

12.05.2026

